

Opiskelemaan Ruotsiin

Turku 8.4.2011 • Samuli Repo
Kansainvälisen liikkuvuuden ja
yhteistyön keskus CIMO

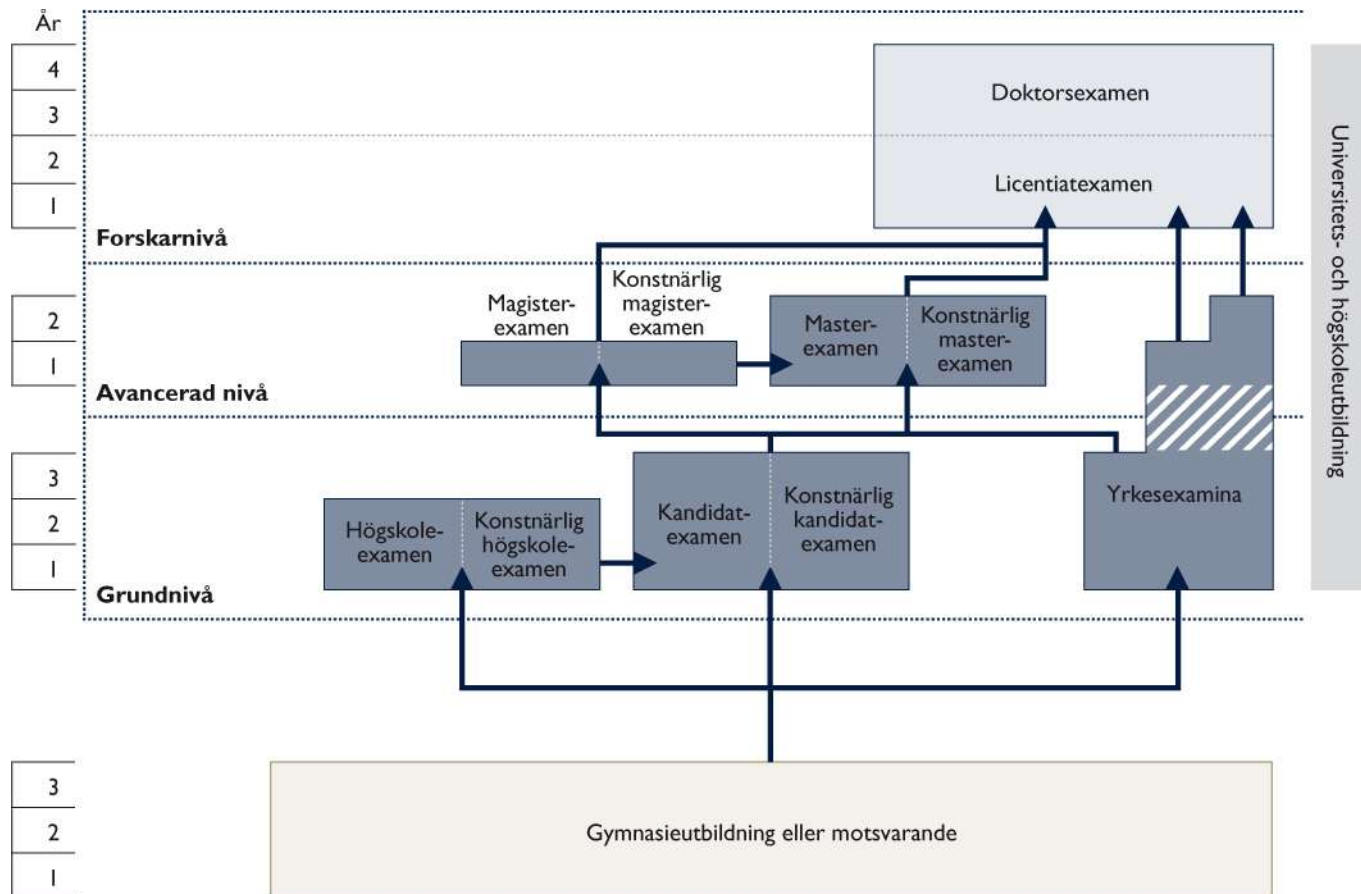
Opiskelemaan Ruotsiin –info 8.4.2011 Turku

- Lyhyesti Ruotsin korkeakouluista ja tutkinnoista
 - Hakumenettely – miten, milloin?
 - VHS:n yhteishaun peruseriaatteet – pääsyvaatimukset, todistukset, opiskelijavalinta
 - Tiedonlähteet – mistä voit kysyä lisätietoja
 - VHS – yhteishaun järjestäjä – **www.studera.nu**
 - Korkeakoulut Ruotsissa
 - CIMO
 - Haloo Pohjola, PNN
 - RSN (ruotsinsuomalaisten nuorten liitto)
 - KELA
 - Ruotsin suurlähetystö
-

Miksi Ruotsiin opiskelemaan?

- Laaja, laadukas koulutuslavalikoima, alhainen kielikynnys
 - Läheinen sijainti, pohjoismainen kulttuuri ja yhteiskunta
 - Ei lukukausimaksuja pohjoismaalaisille / EU-kansalaisille
 - Opiskelijavalinta yleensä ilman pääsykokeita
 - Suosittu kohdema: KELAn tilastojen mukaan n. 750 suomalaista sai opintotukea tutkintoon johtaviin korkeakouluopintoihin Ruotsissa lukuvuonna 2008/2009 (Britannian jälkeen suosituin kohdema tutkinnon suorittamiseen ulkomailla) – tosiasiasa Ruotsissa opiskelevien suomalaisten määrä lienee kuitenkin suurempi, koska kaikki eivät nosta KELAn opintotukea
-

Ruotsin korkeakoulujärjestelmä (www.hsv.se)

“Universitet” ja “Högskola” – miten eroavat?

- **“Universitet”** tarjoaa perustutkintojen (*kandidat / magister*) lisäksi tutkijakoulutusta ja tohtorintutkintoja.
 - **“Högskola”** voi myös tarjota tohtorintutkintoja, mutta vain tietyillä tieteenaloilla, joihin ko. oppilaitos on erikoistunut:
 - humanistiset ja yhteiskunnalliset alat
 - tekniset alat
 - luonnontieteelliset alat
 - lääketieteelliset alat
 - Universitet / Högskola / muu korkeakoulu jolla tutkinnonmyöntöoikeus – näitä Ruotsissa yhteensä 52
-

Universitet- och Högskoleutbildning vs Yrkeshögskoleutbildning

- Huom: Ruotsissa uusi "Yrkeshögskolan" **ei ole sama kuin ammattikorkeakoulu** Suomessa!
 - Yrkeshögskolan = toisen asteen jälkeisiä ammatillisia jatko-opintoja, joita voivat tarjota joissain tapauksissa myös korkeakoulut – siitä huolimatta "yrkeshögskoleutbildning" ei tarkoita korkea-asteen tutkintoja (ks esim. www.yhmyndigheten.se)
 - Ruotsin koulutusjärjestelmän termi "yrkeshögskolan" voi siis olla suomalaisen kannalta harhaanjohtava
 - Tietoja Yh-koulutuksista: **www.yhmyndigheten.se**
-

Yksittäiset kurssit vai koulutusohjelma?

- Ruotsalaisissa korkeakouluissa tutkinnon voi koostaa joko **yksittäisistä kursseista** (fristående kurser) tai...
 - ...hakeutumalla **koulutusohjelmaan** (program).
 - Tietyt tutkinnot, erityisesti ns. ammattiin johtavat tutkinnot (yrkesexamen) voi yleensä suorittaa vain koulutusohjelmaan hakeutumalla.
 - Esim. lääkäri, psykologi, juristi...
 - Yksittäisiä kursseja opiskellessa täytyy yleensä hakea erikseen jatkokursseille – koulutusohjelmissa paikka kursseille automaattisesti koulutusohjelmaan valituille opiskelijoille
-

Lukukaudet ja hakuajat

- Lukukaudet pitkälti samat kuin Suomessa
 - VHS:n **yhteishaku** kaksi kertaa vuodessa (+kesälukukausi)
 - Syyslukukauden haku:
 - maaliskuun puoliväli > huhtikuun puoliväli (*15.4.2011*)
 - Keväällä alkaviin opintoihin haku:
 - syyskuun puoliväli > lokakuun puoliväli
 - Sommarterminen – haku kursseille helmi-maaliskuussa
 - Tarkat yhteishaun päivämäärät > **www.studera.nu**
 - Taidealoille voi olla omat hakuajat! Myös esim. englanninkielisten koulutusohjelmien haku aika kannattaa aina tarkistaa erikseen (usein jo alkuvuodesta)
-

Hakumenettely

- Sekä koulutusohjelmiin että yksittäisille kursseille haku online: **www.studera.nu**
 - Tietoa korkeakoulutuksesta, kursseista ja koulutusohjelmista
 - Tietoa hakumenettelystä, vaatimuksista, jne
 - **Tietokanta**, josta voi etsiä koulutuksia ja kursseja
 - Oma **hakijatili**, jonka kautta sähköinen hakemus jätetään
 - ...ja paljon muuta hyödyllistä tietoa
-

Hakumenettely - poikkeuksia

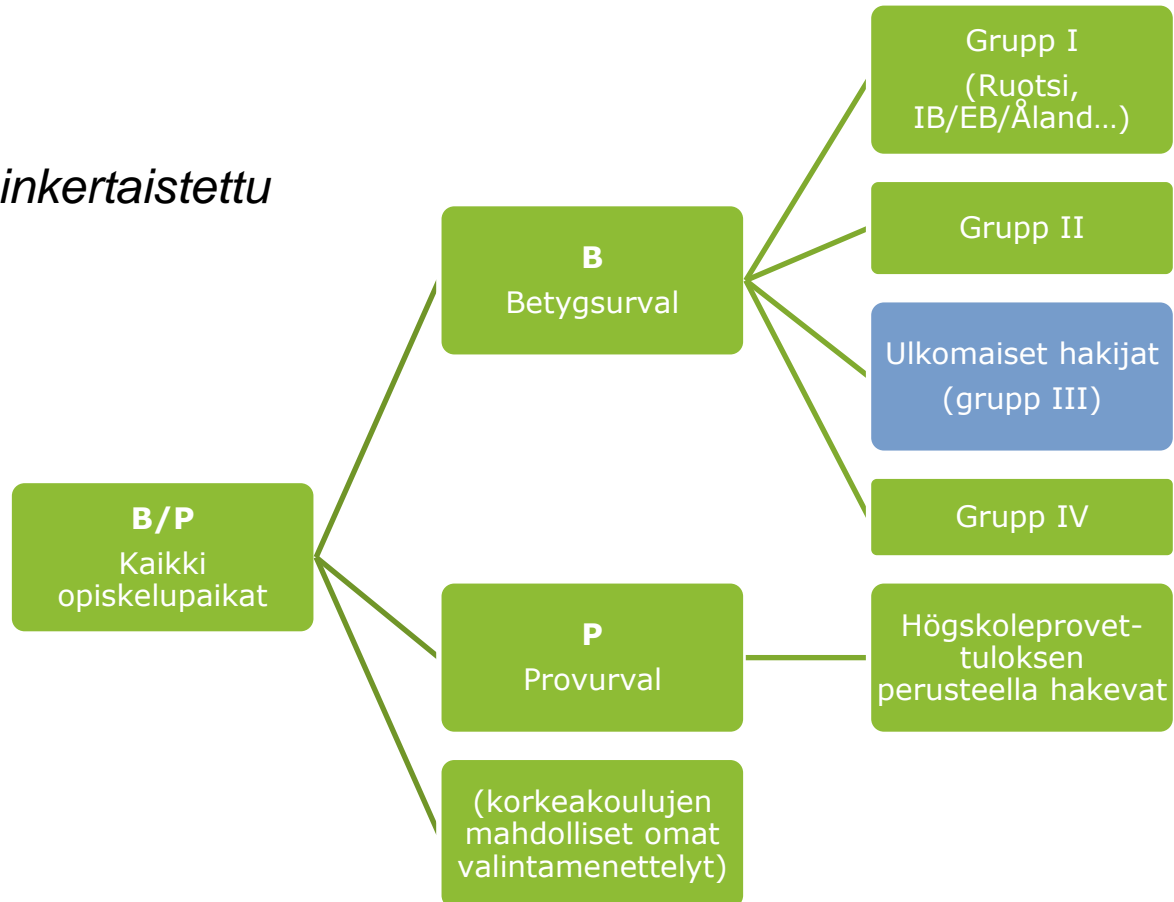
- Joihinkin korkeakouluihin voi olla oma hakumenettelynsä, esim. musiikkikorkeakoulut - **www.musikhogskolorna.se**
 - **Englanninkielisiin** koulutusohjelmiin on pääsääntöisesti eri hakuaika kuin yhteishaussa haettaviin ruotsinkielisiin vaihtoehtoihin – haku englanninkielisiin ohjelmiin päättyy yleensä jo alkuvuodesta (tammikuun puoliväli!)
 - ks. **www.studyinsweden.se**
-

Hakuryhmät ja opiskelijavalinta

- Ei yleensä pääsykokeita
 - Haku joko todistusten perusteella (**B: betygsurval**) tai voimassaolevan Högskoleprovet –tuloksen perusteella
 - (**P: provurval** – ei ”pääsykoe” vaan Högskoleprovet - yleensä noin kolmasosa opiskelupaikoista)
 - Joissakin yksittäisissä koulutusohjelmissa / korkeakouluissa voi myös olla vaihtoehtoisia valintamenettelyjä (esim. koe/haastattelu).
 - Hakumenettelyyn uudistuksia 2010 alkaen (hakumaksut EU:n ulkopuolelta tuleville, valintakiintiöt, jne – muutoksia luvassa, mutta aikaisintaan 2012)
-

Hakuryhmät ja opiskelijavalinta

*Huom. yksinkertaistettu
kaavio!*

Hakuryhmät ja opiskelijavalinta

- Kevät 2010 alkaen – **betygsurval** = neljä valintaryhmää:
 - Urvalsgrupp I & II (ruotsalaisen lukion suorittaneet hakijat, ahvenanmaalaiset, IB/EB-tutkinnot)
 - **Urvalsgrupp III** ('ulkomaalaiset todistukset' ts. suomalaiset, tanskalaiset, norjalaiset, islantilaiset, muut ruotsinkielisiin ohjelmiin pyrkivät EU-hakijat, jne...)
 - Urvalsgrupp IV (ns. Folkhögskolegruppen, ts. kansankorkeakouluopintojen kautta hakevat)
 - Valintakiintiöt muotoutuvat korkeakouluissa, koulutusohjelmittain kelpoisten hakijoiden määrien perusteella – myös vertailulukumenettely (jämförelsetal) uusittu
-

Hakuryhmät ja opiskelijavalinta

- Kevät 2010 alkaen – vertailuluvun laskeminen
 - (jämförelsetal / meritvärdering)
 - Skaala **300-500** (ennen 12-20)
 - Suomalaisille todistukset: **www.studera.nu** > Sök utbildning > Du som har utländskt gymnasiebetyg > Hur räknas betygen? > Omräkningstabeller: "Finland utom Åland"
 - CIMOn laatima ohje: **www.maatiето.net/ruotsi** > Opiskelemaan > Haku korkeakouluun > Pääsyvaatimukset
 - VHS määrittelee vertailuluvun kaikille hakijoille! Voit halutessasi laskea ohjeellisen vertailulukusi, muttet itse merkitse sitä hakemukseen.
-

Hakuryhmät ja opiskelijavalinta

- **IB / EB / Åland:** erilliset ohjeet
 - **www.studera.nu** > Sök utbildning > Du som har utländskt gymnasiebetyg > För dig med avslutad utbildning från IB/EB/Åland
 - IB, för dig som har eller ska ta en IB-examen (pdf)
 - Ammatillisella koulutuksella hakevat: **www.vhs.se** > Vad gör VHS? > Bedömning av utländska betyg > Omräkning av utländska betyg - ks. Alasvetoalikota "Finland"
-

Hakuryhmät ja opiskelijavalinta

- Kevät 2010 alkaen: meritpoäng (Suomessa vain IB/EB + ahvenanmaalaiset)
 - Meritpoäng-järjestelmä eli lisäpisteiden saaminen (max 2,5 pistettä) on mahdollista vain valintaryhmissä I ja II
 - Näissä hakuryhmissä käytössä ”vanha” vertailulukuskaala (12.00-20.00) > meritpoäng mahdollistaa sen, että maksimipisteet 22,5
 - Tämä koskee vain ahvenanmaalaisia ja IB- tai EB-tutkinnolla hakijoita – **ei valintaryhmää III**
 - Lisätietoja meritpoäng-aiheesta tarvittaessa suoraan VHS:ltä
-

VHS:n hakukatalogi

- VHS julkaisee syksyn ja kevään hakukierroksen yhteydessä painetun hakukatalogin
 - Tietoa kullakin kierroksella haettavana olevista koulutusohjelmista (ei sisällä tietoa yksittäisistä kursseista)
 - Lisäksi paljon hyödyllistä tietoa itse hakuprosessista, oppilaitosten yhteystiedot jne.
 - Voi tilata soittamalla VHS:n Talsvar-palveluun: katso ohjeet **www.studera.nu** > Sök utbildning > Anmäl dig > Katalog och blankett (katalogi löytyy ko. sivulta myös pdf-versiona)
 - Tiedot löytyvät myös **www.studera.nu** -tietokannasta
 - **HT 2011: erillinen pdf-katalogi opettajakoulutuksille**
-

Paperihakemus?

- Paperisia yhteishakukaavakkeita on saatavilla vain suoraan yhteishaun järjestäjältä eli VHS:ltä.
 - Voi tilata soittamalla VHS:n Talsvar-palveluun: katso ohjeet **www.studera.nu** > Anmäl dig > Katalog och blankett
 - Sähköisen hakemuksen täyttö on kuitenkin suositeltavaa
-

Yhteishaku

- VHS:n yhteishaussa voit hakea moneen koulutusohjelmaan ja/tai korkeakouluun yhdellä hakemuksella (max. 20 vaihtoehtoa)
 - Poimi sinua kiinnostavat ohjelmat/kurssit **www.studera.nu** -palvelun koulutushakusivuilta ("hitta utbildning") omalle käyttäjätilillesi
 - Laita kohteet preferenssijärjestykseen, eli ensisijainen hakukohteesi ykköseksi, jne.
 - Voit halutessasi hakea vain yhteen koulutusohjelmaan
 - Tarkemmat hakemuksen täyttöön ja jättämiseen liittyvät ohjeet webissä - **www.studera.nu**
-

Oman käyttäjätilin luominen

- **www.studera.nu** > Sök utbildning > Dina sidor
 - Suomalaiset (joilla ei ruotsalaista henkilötunnusta) hankkivat oman käyttäjätilinsä kohdasta
"Skapa användarkonto utan svenskt personnummer"
 - Huom. **älä käytä tunnuksena suomalaista henkilötunnusta!**
 - Käyttäjätunnus = voimassa oleva **sähköpostiosoitteesi**
 - Lisäksi tarvitset **salasanan** (ks. ohjeet: www.studera.nu)
 - Hakemus täytetään ja lähetetään oman käyttäjätilin kautta
 - Saat VHS:ltä **hakijanumeron**. Käytä sitä aina kirjeenvaihdossa ja liitteiden yhteydessä
-

Tarvittavat liitteet

- Riippumatta siitä täytäkö sähköisen vai paperisen hakemuksen, sinun tulee postittaa VHS:lle **oikeaksi todistetut kopiot** seuraavista:
 - **lukion päättötodistus**
 - **ylioppilastutkintotodistus**
 - **passi / henkilökortti** josta käy ilmi kansalaisuutesi (tämä tarvitaan, ettet joudu maksamaan hakumaksua!)
 - HUOM koulutodistuksia ei tarvitse kääntää
 - Tarvittaessa myös todistus kielikokeen suorittamisesta
 - Jos muita todistuksia vaaditaan, ne tulee kääntää, jos alkuperäiset ovat suomenkielisiä (virallinen käännös!)
-

Oikeaksi todistaminen

- Koulutodistusten ja passi/henkilökorttikopion osalta riittää esim. perheenjäsenen, kollegan, opettajan tms. tekemä oikeaksi todistaminen eli jokaiseen kopioon erikseen oikeaksi todistajan **allekirjoitus, nimenselvennös ja puhelinnumero**
 - Oikeaksi todistetut kopiot riittävät, **älä lähetä alkuperäisiä!** Mikäli alkuperäisiä jostain syystä tarvitaan, niitä pyydetään erikseen
-

Hakemuksen täydentäminen

- Hakemusta voi tarvittaessa täydentää, mikäli hakijalla ei **hakuajan päättyessä** ole esim. yo-todistusta ja/tai lukion päättötodistusta. Esim. keväällä kirjoittavat abit voivat siis hakea maalis-huhtikuussa
 - Huom: hakemusta **ei saa** täydentää sellaisilla todistuksilla, jotka hakijalla on jo hakuaikana hallussaan. Eli jos olet jo aiemmin suorittanut loppuun lukion sekä ylioppilastutkinnon, sinun tulee toimittaa näistä todistuskopiot VHS:lle varsinaisen hakuajan puitteissa
-

Hakemuksen täydentäminen

- Hakemuksen täydentämiseen on takaraja. Tarkista päivämäärä VHS:n katalogista tai www.studera.nu – palvelusta
 - Esim. syksyllä alkaviin opintoihin haettaessa täydennykset toimitettava VHS:lle kesäkuun puoliväliin mennessä eli niiden tulee olla perillä **viimeistään 21.6. (2011)**
 - **Kopio passista / henkilökortista** kuitenkin toimitettava perille VHS:lle **viimeistään 29.4. (2011)**
-

Mihin liitteet lähetetään?

- Hakemukseen tarvittavat liitteet sekä mahdolliset myöhemmät täydennykset postitetaan VHS:lle, ei korkeakouluihin:
 - **VHS / Antagningen, 833 82 Strömsund, Sverige**
 - osoite löytyy myös webistä ja hakukatalogista
 - Tärkeää: liitteiden tulee olla **perillä** pyydettyyn päivämäärään mennessä. Postileiman päivämäärä ei riitä!
 - laita aina mukaan oma koko nimesi ja VHS:ltä saamasi **hakijanumero** (anmälningsnummer), jotta liitteet varmasti yhdistetään oikeaan hakemukseen
-

Kelpoisuusvaatimukset - yleiset

- **Grundläggande behörighet** – vaaditaan kaikilta hakijoilta
 - 'yleinen korkeakoulukelpoisuus' Suomessa, eli lukion ja yo-tutkinnon (tai kolmivuotisen ammatillisen koulutuksen) hyväksytyt suorittaminen sisältäen:
 - vähintään 5 kurssia ruotsin kielen opintoja lukiotasolla
 - englannin kielen vaatimus (Engelska A:ta vastaava taso) = väh. 6 kurssia A-kielenä, tai 7 kurssia B1/B2
 - (Huom. myös matematiikan A-tason vaatimus - ei koske pohjoismaisia hakijoita)
 - Tämän lisäksi erityiset koulutusohjelmakohtaiset kelpoisuusvaatimukset (särskild behörighet)
-

Kelpoisuusvaatimukset - erityiset

- **Särskild behörighet** - erityiskelpoisuusvaatimukset
 - Vaihtelevat koulutusohjelmittain (kuitenkin esim. opintoalakohtaisesti usein samat korkeakoulusta toiseen, erityisesti jos kyseessä yrkesexamen - esim. Läkarprogrammet)
 - Ilmaistu Ruotsin lukion kurssikoodeilla **MaD, ShA**, jne.
 - 2010 alkaen: områdesbehörighet - 17 eri "koulutusalaryhmää" joiden puitteissa tietyistä lukiotason kursseista voi saada lisäpisteitä (meritpoäng) – ei siis koske valintaryhmää III
-

Mitä suomalaisia lukiokursseja Ruotsin lukiokoodit kuten MaD, ShA jne. vastaavat?

- VHS:n sivuilta löytyy valmis vastaavuustaulukko:
www.vhs.se > Vad gör VHS > Bedömning av utländska betyg > Omräkning av utländska betyg
 - Linkki taulukkoon on myös CIMOn Suuntana Ruotsi – oppaassa:
www.maatiето.net/ruotsi > Opiskelemaan > Haku korkeakouluun > Pääsyvaatimukset
 - Hakijalla tulee olla vaaditut kurssimäärät hyväksytysti suoritettuna, muutoin ei täytä kelpoisuusvaatimusta – varsinaiset **arvosanat** otetaan huomioon vasta vertailulukua laskettaessa
-

Ruotsin kielen vaatimukset

- Ruotsin kieli ei enää **erityisenä** kelpoisuusvaatimuksena 2010 lähtien
 - ns. Svenska B –kielitaitovaatimus on siirtynyt ulkomaisilla hakijoilla yleisiin kelpoisuusvaatimukseen – pohjoismaiset hakijat kuitenkin poikkeus!
 - Hakijoille, joiden äidinkieli on suomi, riittää yleensä ruotsin kielen taitojen osalta 'grundläggande behörighet' eli lukiotason 3 vuoden opinnot ruotsin kielessä.
 - Joissain yksittäisissä (harvoissa!) ohjelmissa voi Svenska B olla vielä erityisenä kelpoisuusvaatimuksena, jos korkeakoulu on niin päättänyt. (Koodi: SvB/Sv2B)
-

Ruotsin kielen vaatimukset

- **Jos** erityiskelpoisuusvaatimuksena on Svenska B (SvB/Sv2B), kielitaitovaatimus täyttyy, jos kirjoittanut ruotsin ylioppilastutkinnossa **äidinkielenä**
 - Muutoin yleensä suoritettava kielikoe, esim. TISUS-koe (Test i svenska för universitets- och högskolestudier) tai Opetushallituksen yleinen kielitutkinto, vähintään taso 5 (skaala 1-6)
 - TISUS-koe: ks. **www.nordiska.su.se/tisus**
 - OPH:n yleiset kielitutkinnot: **www.oph.fi** > Koulutus ja tutkinnot > Kielitutkinnot
 - SvB-vaatimuksen täyttämiseen voi olla muitakin väyliä – esim. korkeakoulujen tarjoamat valmistavat kieliopinnot
-

Högskoleprovet – mikä se on?

- **Vaihtoehtoinen väylä** ruotsalaisiin korkeakouluopintoihin pyrittäessä – ”provurval”. Vuosittain n. kolmasosa kaikista opiskelupaikoista jaetaan högskoleprovet-tuloksen perusteella (usein: 67% betygsurval / 33% provurval -kiintiöt) – poislukien taidealat.
 - Moniosainen, korkeakouluopintoihin vaadittavia tietoja ja taitoja mittaava testi – ei alakohtainen ”pääsykoe”.
 - Ruotsinkielinen; järjestetään pääasiassa Ruotsissa mutta myös esim. Maarianhaminassa ja Vaasassa (keväisin!)
 - Ilmoittauduttava hyvissä ajoin (helmikuu / syyskuu, koepäivät maaliskuussa ja lokakuussa vuosittain) – koemaksu 350 Kr. Ks: **www.studera.nu** > högskoleprovet
-

Högskoleprovet – kannattaako?

- Jos suorittaa Högskoleprovetin hyväksytysti, voi kilpailla opiskelupaikasta sekä todistusten perusteella valittavien (betygsurval) että Högskoleprovet-tuloksen perusteella valittavien (provurval) hakukiintiöissä
 - Erityisesti niillä opiskelualoilla, joilla kilpailu sisäänpääsystä on kovaa (esim. Läkarprogrammet) voi parantaa sisäänpääsymahdollisuuksiaan, jos saa hyvän Högskoleprovet-tuloksen
 - Tulos on voimassa viisi (5) vuotta
 - Högskoleprovet **ei ole pakollinen**, mutta siitä voi olla hyötyä!
-

Opiskelun kustannukset ja rahoitus

- Ruotsissa **ei lukukausimaksuja** pohjoismaalaisille / EU-kansalaisille
 - Elinkustannukset (asuminen, ruokailut, matkustaminen jne) katettava kuitenkin itse, sillä varsinaisia apurahoja perustutkinnon suorittajille ei juurikaan ole saatavilla
(SYL:in apurahatietokanta **<http://apurahat.syl.fi>**)
 - KELAn opintotuki (opintoraha, asumislisä, opintolaina)
 - **www.kela.fi** > opiskelijat > opintotuki ulkomaille
 - KELAn opintotuki: opintojen oltava päätoimisia ja akateemiseen tai ammatilliseen tutkintoon johtavia opintoja julkisen valvonnan alaisessa oppilaitoksessa
-

Mistä vinkkejä asumiseen jne...?

- Ensimmäisenä tietolähteenä se korkeakoulu, johon olet pyrkimässä! Tarjoaako oppilaitos opiskelija-asuntoja tai niiden välityspalvelua, vai oletko "oman onnesi nojassa"?
 - ks. myös **www.studera.nu** > Livet som student
 - RSN – Ruotsinsuomalaisten Nuorten Liitto – **www.rsn.nu**
 - RSN:n kotisivuilla on opiskelijainfo-osio, jossa käytännön tietoa mm. asumisesta ja muista tärkeistä opiskelijaelämän alueista Ruotsissa. RSN:n sivuilta löydät myös ainekohtaiset ja alueelliset suomalaiset opiskelijayhdistykset
 - esimerkiksi Tukholman Suomalaiset Opiskelijat TSO - www.tso-stockholm.org
-

Tärkeimmät tietolähteet Ruotsissa

- **www.studera.nu** – yhteishakusivusto, hakijan “ykkössivu”
 - **www.vhs.se** – muuntotaulukot, tilastot
 - Lisäksi hyvä tietää:
 - www.studyinsweden.se – englanninkieliset tutkinto-ohjelmat (sivusot ensisijaisesti pohjoismaiden ulkopuolelta tuleville)
 - www.hsv.se – Högskoleverket: Ruotsin korkeakoulujärjestelmä, tutkintorakenteet...
 - Ensisijaisesti kannattaa aina hakea tietoa virallisilta sivuilta, mukaan lukien tietysti **oppilaitosten omat www-sivut**
 - RSN – **www.rsn.nu** (opiskeluinfo + yhdistykset)
-

Tietoa ja neuvontaa Suomessa

- CIMOn verkko-opas "Suuntana Ruotsi" –
www.maatietao.net/ruotsi
 - CIMO – www.maailmalle.net -yleistietoa ja neuvontaa opiskelusta ulkomailla (email cimoinfo@cimo.fi)
 - Haloo Pohjola – www.haloopohjola.fi
 - PNN (Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto) – www.pnn.fi
 - Ruotsin suurlähetystö – www.swedenabroad.com
-

Kiitos!

www.maailmalle.net

www.maatiето.net/ruotsi